

การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
โดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

The Developing the ability to write reports on qualitative data
analysis of student teachers, Loei Rajabhat University Using
reflective thinking and active learning management strategies

Received : 3 October 2023

Revised : 14 March 2024

Accepted : 18 March 2024

ภัทรพร เกษสังข์^{1*}

Patthraporn Kessung

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาครูระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และ 2) เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาครูระหว่างหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 60 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ จำนวน 27 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ สถิติที่ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่มที่สัมพันธ์กัน และสถิติที่ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาครูหลังเรียนโดยใช้การสะท้อนคิดและการเรียนรู้เชิงรุกกลยุทธ์มีคะแนนความสามารถด้านการเขียนรายงานสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์คะแนนร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การใช้กลยุทธ์; การสะท้อนคิด; การจัดการเรียนรู้เชิงรุก; การเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพ

1 กลุ่มวิชาวัดผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

* Corresponding author: E-mail: patthraporn.kes@ru.ac.th

Abstract

This research aims to 1) compare the abilities to write report on qualitative data analysis of teacher students before and after learning using reflective thinking and inquiry-based learning strategies, and 2) compare the abilities to write report on qualitative data analysis of teacher students after learning using reflective thinking and inquiry-based learning strategies with a 60% score criterion. The sample used in this study consisted of 27 third-year teacher students from the Faculty of Education. The sampling method was a method of cluster random sampling. The research instruments included a measurement of the ability to write qualitative data analysis reports and data analysis, including frequency, percentage, dependent samples t-test and one sample t-test. The research findings indicate that teacher students after learning reflective thinking and inquiry-based learning strategies scored higher in their ability to write reports compared to before learning and exceeded the 60% score criterion with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Management strategies; Reflective thinking; Active learning; Qualitative data analysis report writing

---

1 Measurement Program, Faculty of Education, Loei Rajabhat University

* Corresponding author: E-mail: patthraporn.kes@lru.ac.th

บทนำ

ในบริบทของการวิจัยในชั้นเรียนการรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสามารถแสดงผลการปฏิบัติการแก้ไขหรือพัฒนานักเรียนของครูจากการจัดการเรียนรู้ ประโยชน์ที่สำคัญประการหนึ่งของการรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในการวิจัยในชั้นเรียนคือสามารถแสดงผลการปฏิบัติงานของครูได้ด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสังเกตสภาพในห้องเรียน การสัมภาษณ์นักเรียน และตัวอย่างงานของนักเรียน ครูจะได้รับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการปฏิบัติของนักเรียน และระบุขอบเขตสำหรับการปรับปรุง การรายงานการค้นพบเหล่านี้สามารถช่วยให้ครูตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาดเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนการจัดการชั้นเรียนและการส่งเสริมนักเรียน การรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในการวิจัยในชั้นเรียนสามารถนำไปสู่ความก้าวหน้าของวิชาชีพด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยกับนักการศึกษาและนักวิจัยคนอื่น ๆ ครูนักวิจัยในชั้นเรียนสามารถมีส่วนร่วมในฐานความรู้ด้านการเรียนการสอน สิ่งนี้สามารถนำไปสู่การพัฒนาทฤษฎีแบบจำลองและการปฏิบัติใหม่ ๆ ที่สามารถปรับปรุงการศึกษาสำหรับผู้เรียนทุกคนโดยสรุปการรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในการวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปรับปรุงการเรียนการสอน สามารถแสดงผลการปฏิบัติของครูเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้นักเรียนและมีส่วนร่วมในความก้าวหน้าของวิชาชีพ ดังนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักการศึกษาและนักวิจัยในการจัดลำดับความสำคัญของการรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในรายงานวิจัยในชั้นเรียน (Mertler & Charles, 2010)

การเขียนรายงานเกี่ยวกับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ และความสามารถในการสื่อสารความคิดที่ซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง Braun & Clarke (2019) เสนอว่าการเขียนรายงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวข้องกับ “การตีความและการสื่อสารสิ่งที่ค้นพบกับผู้อื่นโดยทั่วไปผ่านการผลิตรายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษร” กระบวนการนี้ต้องการให้นักศึกษาครูวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลระบุรูปแบบและประเด็น และนำเสนอข้อมูลเชิงลึกในลักษณะที่แสดงสะท้อนให้เห็นภาพที่ชัดเจนและสอดคล้องกัน ในกระบวนการนี้นักศึกษาครูสามารถพัฒนาความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยและการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ โดยรวมแล้วการพัฒนาความสามารถของนักศึกษาครูในการเขียนรายงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นสิ่งสำคัญ ช่วยให้เห็นทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการวิเคราะห์ที่สื่อสารความคิดที่ซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ จากสภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการเรียนรู้ และรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักศึกษาครูที่ผ่านมา พบว่า การเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาครูที่นำเสนอจะเขียนสภาพที่พบกว้าง ๆ ไม่แสดงรายละเอียดพฤติกรรมการเรียนรู้นักเรียนมีสภาพเป็นอย่างไร ดังเช่น “ก่อนดำเนินการพัฒนานักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไม่สามารถเขียนได้ถูกต้อง ไม่เข้าใจอธิบายไม่ได้ บอกไม่ได้ คำนวณไม่ได้” และการเขียนรายงานเมื่อดำเนินการพัฒนาจะเขียนกว้าง ๆ เช่น ดีขึ้น มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น เป็นต้น ดังข้อมูลประกอบดังนี้ “มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สามารถเขียนได้ถูกต้อง มีความเข้าใจอธิบายได้ บอกได้ คำนวณได้” ซึ่งนักศึกษาครูไม่ได้เขียนรายละเอียดพฤติกรรมเรียนรู้อันเกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาครูขาดความชัดเจนในการนำเสนอข้อมูล เนื่องจากนักศึกษาครูยังขาดการวิเคราะห์องค์ประกอบรายละเอียดของประเด็นปัญหาหรือเนื้อหาที่ทำวิจัยพัฒนาผู้เรียน ไม่มีรายละเอียดเพียงพอเพื่อช่วยอธิบายประเด็นไม่สามารถสรุปข้อสรุปที่มีความหมายจากข้อมูลได้ อีกทั้งไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ประกอบสนับสนุน

ข้อค้นพบนั้น ดังนั้น การพัฒนาทักษะการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในการทำวิจัยเพื่อพัฒนา
นักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักศึกษาครุ

การที่จะช่วยให้นักศึกษาครุสามารถเขียนเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพให้มีคุณภาพนั้น
ต้องหาเทคนิควิธีหรือสื่อเข้ามาช่วย จากการศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการสะท้อนคิดเป็นองค์ประกอบ
สำคัญในการพัฒนานักศึกษาครุให้สามารถควบคุมการเรียนรู้ของตนเองและพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์
ที่จำเป็นสำหรับอาชีพในอนาคต กลยุทธ์การเรียนรู้เชิงรุกมุ่งเน้นไปที่การมีส่วนร่วมของนักเรียนในกระบวนการ
เรียนรู้ผ่านกิจกรรมและการอภิปรายต่าง ๆ ในขณะที่การสะท้อนคิดช่วยให้นักเรียนสามารถประมวลผล
และวิเคราะห์ประสบการณ์และพัฒนาความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ซึ่งการสะท้อนคิดเป็นความคิดสำคัญประเภทหนึ่ง
ในคุณสมบัติพื้นฐานที่ครูต้องมี โดยมีความสำคัญต่อทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิด
เชิงสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการสอบถาม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการตัดสินใจ ทักษะ
เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง
และมีประสิทธิภาพ (Tican & Taspinar, 2015) จากการศึกษาของ Prince & Felder (2007) พบว่า
การเรียนรู้เชิงรุกและการสะท้อนคิดมีประสิทธิภาพสูงในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการแก้ไข
และผลการเรียนรู้โดยรวมประโยชน์หลักประการหนึ่งของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการสะท้อนคิดสำหรับ
นักศึกษาครุคือการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก
เช่น การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและโครงการความร่วมมือนักเรียนจะถูกให้คิดอย่างมีวิจารณญาณ
และนำความรู้ไปใช้ในทางปฏิบัติ การสะท้อนคิดช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ประสบการณ์และประเมิน
การเรียนรู้ของตนเองซึ่งช่วยพัฒนาทักษะอภิปัญญาและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับ
กระบวนการคิดของตนเอง เป็นต้น

จากสภาพปัญหาการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาครุเป็นปัญหา
ที่ควรพัฒนาให้นักศึกษาครุมีความสามารถที่ดีขึ้น ผู้วิจัยจึงพัฒนาความสามารถด้านการเขียนรายงาน
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาครุ โดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการเรียนรู้เชิงรุก
ที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาครุ เพื่อศึกษาว่า
กลยุทธ์การใช้การสะท้อนคิดและการเรียนรู้เชิงรุกมีผลต่อความสามารถด้านการเขียนรายงาน
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาครุเป็นอย่างไร และสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของ
นักศึกษาครุระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของ
นักศึกษาครุระหว่างหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับเกณฑ์คะแนน ร้อยละ 60

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาคูรูมีความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของหลังเรียน โดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมากกว่าก่อนเรียน
2. นักศึกษาคูรูมีความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของหลังเรียน โดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมากกว่าเกณฑ์คะแนนร้อยละ 60

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีแบบแผนการทดลอง คือ การทดลองแบบกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม และมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One – group pretest – posttest design) รายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและตัวอย่าง
    - 1.1 ประชากร คือ นักศึกษาคูรูที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ ปีการศึกษา 2566 รวมทั้งหมดจำนวน 92 คน
    - 1.2 ตัวอย่าง คือ นักศึกษาคูรูที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ ปีการศึกษา 2566 โดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม จำนวน 1 หมู่เรียน จำนวน 27 คน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป
  2. ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย
    - 2.1 ตัวแปรต้น คือ การใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
    - 2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
  3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
    - 3.1 แบบวัดภาคปฏิบัติ เรื่อง ความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกณฑ์การให้คะแนน Scoring rubric คะแนนเต็ม 10 คะแนน
    - 3.2 แบบบันทึกการสังเกตผลการปฏิบัติงาน
    - 3.3 แผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 1 แผน
- การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
1. การสร้างแบบวัดภาคปฏิบัติ และการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดภาคปฏิบัติ เรื่อง ความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้
    - 1) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดภาคปฏิบัติและการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนเชิงคุณภาพ
    - 2) ศึกษาเอกสารแนวคิดเกี่ยวกับ การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
    - 3) สร้างเกณฑ์คะแนน แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนในประเด็นเกี่ยวกับความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกณฑ์การให้คะแนน Scoring rubric รายละเอียดของคะแนนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คะแนนเต็ม 10 คะแนน ประกอบด้วย การเขียนผลการวิเคราะห์ข้อมูล (3 คะแนน) การตีความ (3 คะแนน) รูปแบบการเขียนและการจัดระบบ (2 คะแนน) และการใช้หลักฐานอ้างอิง (2 คะแนน) รายละเอียด ดังนี้

3.1) การเขียนผลการวิเคราะห์ข้อมูล คะแนนเต็ม 3 คะแนน การพิจารณาจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลประเด็นสำคัญที่เชื่อมโยงข้อมูลประเด็นที่สัมพันธ์จากการเก็บรวบรวมข้อมูลสรุปผลสาระหลักบรรยายอย่างละเอียดให้คำอธิบายโดยละเอียดอย่างชัดเจนและกระชับ การเขียนผลการวิเคราะห์เกิดขึ้นจากข้อมูล และหลักฐานสนับสนุนจากข้อมูลหลัก

3.2) การตีความ คะแนนเต็ม 3 คะแนน พิจารณาจากการตีความผลการวิจัยของการค้นพบในบริบทของคำถามการวิจัยและวรรณกรรมที่มีอยู่เกี่ยวกับประเด็นปัญหาเนื้อหาที่ทำวิจัย นำข้อมูลมาตีความข้อค้นพบนั้น เสนอคำอธิบายและการตีความข้อมูลตามกรอบทฤษฎีหรือแนวคิด อภิปรายข้อค้นพบเกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาเนื้อหาที่ทำการพัฒนาผู้เรียนอย่างไร และมีความหมายอย่างไรต่อการสอน

3.3) รูปแบบการเขียนและการจัดระบบ คะแนนเต็ม 2 คะแนน พิจารณาจากการเขียนรายงานได้ชัดเจน รัดกุม ความถูกต้องน่าเชื่อถือของข้อมูล เป็นไปตามโครงสร้างเชิงตรรกะและสอดคล้องกัน แสดงหัวข้อเรื่องและหัวเรื่องย่อยอย่างเหมาะสม เขียนเป็นระบบเรียบร้อย

3.4) การใช้หลักฐานอ้างอิง คะแนนเต็ม 2 คะแนน พิจารณาจาก การนำข้อมูลมาอ้างอิงหรือการกล่าวอ้างข้อมูลมาอ้างตรงประกอบการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อค้นพบที่เกิดขึ้นจากข้อมูลโดยใช้คำพูด ตัวอย่างชิ้นงาน พฤติกรรมที่แสดงหลักฐานเด็ด ให้ตัวอย่างเฉพาะเพื่อสนับสนุนแต่ละประเด็น ตัวอย่างที่นำมาอ้างอิงหลากหลายเพื่อให้การสนับสนุนที่น่าสนใจ สะท้อนประเด็นหลัก และข้อค้นพบ

4) หากคุณภาพของเกณฑ์การประเมินในแบบวัดภาคปฏิบัติ เรื่อง ความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4.1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบวัดภาคปฏิบัติ เรื่อง ความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำแบบวัดภาคปฏิบัติให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบวัดและพิจารณาความเหมาะสมของคำอธิบายรายละเอียดการให้เกณฑ์คะแนนเชิงคุณภาพ (Scoring rubric) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเกณฑ์การคัดเลือกค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลปรากฏว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 แสดงว่า แบบวัดภาคปฏิบัติมีความเที่ยงตรงใช้ได้

4.2) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน ผู้วิจัยทำการวัดความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพกับประชากรที่ไม่ใช่ตัวอย่างที่เคยเรียนเนื้อหาแล้ว จำนวน 25 คน ที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่ โดยการหาความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน (Inter - rater reliability) จากผู้ประเมิน 2 ท่าน นำคะแนนจากการประเมินในแบบวัดภาคปฏิบัติ เรื่อง ความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพทั้งสองท่านหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ค่าความเชื่อมั่นที่ได้ต้องมีนัยสำคัญแสดงว่าผู้ประเมิน 2 ท่านให้คะแนนจากเกณฑ์การประเมินสอดคล้องกัน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน มีค่าเท่ากับ 0.91

2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับวิจัยเชิงคุณภาพในงานวิจัยในชั้นเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ การสะท้อนคิด และการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 2) ศึกษาวิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้จากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง
- 3) วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้

4) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เกี่ยวกับเนื้อหาเรื่อง ความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่สร้างเสร็จ ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ทดลองนำร่องก่อนและควบคุมไปกับการสอนกับตัวอย่าง โดยกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษานำร่อง ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา การวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ จำนวน 25 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกพัฒนาความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยตนเอง

6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่นำไปทดลองใช้นำร่อง แก้ไขข้อบกพร่องไปให้ โดยให้ปรับปรุงกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้

7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการแก้ไขไปใช้ในการสอนจริง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยมี ดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาผู้เรียนเกี่ยวกับความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการสอนเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการวัดความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยให้นักศึกษาเขียนรายงานสภาพพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในประเด็นปัญหาที่ทำวิจัยของแต่ละคน และชี้แจงจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4.3 ดำเนินการสอนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1) แนะนำแนวคิดของการสะท้อนคิด เริ่มต้นด้วยการพูดคุยเกี่ยวกับความสำคัญลักษณะและวิธีการของการสะท้อนคิด จากนั้นให้นักศึกษาช่วยกันสะท้อนคิดเกี่ยวกับกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และการเขียนนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในประเด็นปัญหาที่ทำวิจัย

2) ให้นักศึกษาช่วยกันสะท้อนปัญหาของนักเรียนในศาสตร์สาขาวิชาที่สอน และรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นย่อยของเนื้อหาที่นักเรียนต้องแสดงออกมา จากนั้นให้นักศึกษาสะท้อนภาพปัญหาของนักเรียนที่สังเกตจากการไปออกสังเกตในฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3) ยกตัวอย่างการเขียนรายงานและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยส่งเสริมให้นักศึกษามีบทบาทอย่างเต็มที่ในการเรียนรู้ โดยให้ออกงานให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยคอยชี้แนะเกี่ยวข้องกับการจัดหาแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เช่น ตัวอย่างงานวิจัย หนังสือ บทความวารสาร และสื่อออนไลน์ที่นักศึกษาสามารถใช้เพื่อทำความเข้าใจการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและการเขียนรายงานให้เกิดการเรียนรู้ยิ่งขึ้น เป็นต้น

4) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเขียนรายงาน ผู้วิจัยให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างและรูปแบบของการเขียนรายงาน ผู้วิจัยนำตัวอย่างของรายงานวิจัยในชั้นเรียนที่มีการเขียนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่หลากหลายให้นักศึกษาช่วยกันสืบค้นการเขียนรายงานผลข้อมูลเชิงคุณภาพในการวิจัย

ในชั้นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่ค้นพบ กระตุ้นให้นักศึกษาคำถาม และขอความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเขียน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักศึกษา และร่วมกันสรุปลักษณะการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ที่เขียนดี มีลักษณะควรเป็นอย่างไร จากนั้นหารายงานวิจัยที่ดีให้นักศึกษาดูเป็นแนวทาง

5) ให้นักศึกษาดำเนินการวิจัยของแต่ละคนตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ต้องการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล และเขียนรายงานสะท้อนผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องคุณภาพนำเสนอ และระหว่างดำเนินการวิจัยผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาระหว่างการวิจัย

6) การอำนวยความสะดวกในการแสดงความคิดเห็น การสะท้อนกลับ และทบทวน การเขียนรายงานผลการวิเคราะห์โดยเพื่อน ผู้วิจัยคอยกระตุ้นให้นักศึกษาแบ่งปันงานรายงานสะท้อนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพกับเพื่อน ชี้ให้เห็นคุณสมบัติที่สำคัญของการเขียนสะท้อน เช่น การใช้ภาษา การรวมประสบการณ์และความรู้สึกส่วนตัว การใช้ภาษาอธิบายเพื่อแสดงสะท้อนให้เห็นภาพที่ชัดเจนของข้อมูล และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานเขียนรายงานสะท้อนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งกันและกัน เป็นต้น ช่วยสร้างความรู้สึกระหว่างนักศึกษาที่เป็นตัวอย่างและสนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือในชั้นเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันของนักศึกษาและกระตุ้นให้เพื่อนให้ข้อเสนอแนะที่มีค่าร่วมกัน ในชั้นเรียนเกี่ยวกับการเขียนรายงานสะท้อนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

7) เน้นความสำคัญของการแก้ไข ผู้วิจัยให้ความสำคัญของการแก้ไขในกระบวนการเขียนรายงาน ส่งเสริมให้นักศึกษาแก้ไขงานของแต่ละคนตามข้อเสนอแนะและปรับแต่งงานเขียนต่อไป จนกว่านักศึกษาจะพอใจกับผลงานการเขียนรายงานการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพขั้นสุดท้าย

8) ให้นักศึกษาช่วยกันถอดบทเรียนเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ใช้การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่นำมาช่วยให้การเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นอย่างไร และความรับรู้ตนเองเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนรายงานการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพหลังที่นำกลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมาใช้

9) ผู้วิจัยดำเนินการตรวจให้คะแนนความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และวิเคราะห์ผลการพัฒนาของนักศึกษาจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

10) นำข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกพบว่า นักศึกษามีคะแนนความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาครูระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ความสามารถด้าน การเขียนรายงาน ฯ	n	M	S	ΣD	ΣD^2	t-test	p
ก่อนใช้กลยุทธ์ ฯ	27	4.07	0.92	96	370	17.60*	.000
หลังใช้กลยุทธ์ ฯ	27	7.63	1.52				

*p-value < .05

หมายเหตุ : n = ตัวอย่าง; M = ค่าเฉลี่ย; S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน; D = ผลต่างของคะแนนหลังเรียนกับก่อนเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาครูระหว่างหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 60 พบว่า นักศึกษาครูมีคะแนนความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาครูระหว่างหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าเกณฑ์คะแนนร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า คะแนนความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ($M = 7.63$) คิดเป็นร้อยละ 76.30 มากกว่าคะแนนเกณฑ์ ($\mu_0 = 6$) ร้อยละ 60 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาครูระหว่างหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 60

ความสามารถด้านการเขียนรายงาน ฯ	n	เกณฑ์	M	S	t-test	p
หลังใช้กลยุทธ์ ฯ	27	6	7.63	1.52	5.56*	.000

*p-value < .05

หมายเหตุ : n = ตัวอย่าง; M = ค่าเฉลี่ย; S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาครูระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า นักศึกษาครูมีคะแนนความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการสะท้อนคิดให้นักศึกษาแบ่งปันงานรายงานสะท้อนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพกับเพื่อน และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานเขียนรายงานสะท้อนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งกันและกัน ซึ่งการสะท้อนคิดเป็นกระบวนการคิดทบทวนและพิจารณาด้วยความละเอียด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ถอดบทเรียนร่วมกัน (ภัทรพร เกษสังข์, 2566) ยังช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณทำความเข้าใจเนื้อหาสาระให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นและปรับปรุงผลการเรียนรู้ (Schön, 1983) ซึ่งทักษะการสะท้อนคิด ประกอบด้วยทักษะที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่

การสังเกต การสื่อสาร การตัดสินใจ การตัดสินใจ และการทำงานเป็นทีม (Mirzaei, Phang & Kashefi, 2014) ทักษะเหล่านี้อาจช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในการวิเคราะห์และการนำเสนอ ประกอบกับผสมผสานกับกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยตั้งปัญญาให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและทำงานเป็นทีม ช่วยกันสืบค้นการเขียนรายงานผลข้อมูลเชิงคุณภาพในการวิจัยในชั้นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่ค้นพบ กระตุ้นให้นักศึกษาคำถาม และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับงานเขียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักศึกษา และรวมกันสรุปลักษณะการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ที่เขียนดีผู้วิจัยคอยชี้แนะเกี่ยวข้องกับกาจัดการหาแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เช่น ตัวอย่างงานวิจัย หนังสือ บทความวารสาร และสื่อออนไลน์ นักศึกษาสามารถใช้เพื่อทำความเข้าใจการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและการเขียนรายงานให้เกิดการเรียนรู้ยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เกี่ยวข้องกับการนำเสนอปัญหาให้นักเรียนทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาสิ่งที่ได้เรียนรู้เพื่อไปใช้ในการแก้ปัญหา (Barrows & Tamblyn, 1980) ประกอบกับการจัดการเรียนรู้ แบบสืบเสาะหาความรู้ ผู้เรียนต้องกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ระบุวัตถุประสงค์การเรียนรู้เฉพาะที่สอดคล้องกับรายวิชาหรือหลักสูตร สิ่งนี้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ (Kirschner, et al., 2006) ประเด็นรายละเอียดของสิ่งที่พัฒนาผู้เรียน ช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพมีกรอบที่ชัดเจนขึ้น นำไปสู่การเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่มีคุณภาพมากขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาครุระหว่างหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 60 พบว่า นักศึกษาครุมีคะแนนความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาครุระหว่างหลังเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าเกณฑ์คะแนนร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การสะท้อนคิดเป็นเครื่องมือส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการคิดทบทวนต่อการกระทำของตน ด้วยการวิเคราะห์ประสบการณ์ความคิดและการกระทำอย่างมีวิจารณญาณ สามารถได้รับข้อมูลเชิงลึกพัฒนามุมมองใหม่ ๆ และตัดสินใจอย่างชาญฉลาด โดยการฉายภาพในการจดจำที่ใหญ่ขึ้นและพิจารณาสิ่งที่มีความหมาย มีการทบทวนการคิด พินิจพิเคราะห์ และไตร่ตรอง โดยเริ่มจากความสงสัยมาสู่การตั้งคำถาม ใช้คำถามช่วยหาคำตอบ หรือหาเหตุผลและข้อมูลอ้างอิงมาแก้ไขปัญหาให้เหมาะสมด้วยตนเองหรือร่วมเรียนรู้กับผู้อื่น เพื่อการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ช่วยให้เข้าใจบางสิ่งได้ดีขึ้น (Branch and Paranjape, 2002; ปวิมลภัทร นิธิตันติวัฒน์, 2557) นอกจากนี้ การนำการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการสะท้อนคิดที่ให้นักศึกษา แสดงความคิดเห็น สะท้อนกลับ และแบ่งปันงานรายงานสะท้อนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพกับเพื่อน และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานเขียนรายงานสะท้อนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งกันและกัน สิ่งนี้สามารถช่วยสนับสนุนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียน ในขณะที่เดียวกันมีการให้ข้อเสนอแนะที่มีค่าแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการเขียนระหว่างนักศึกษาด้วยกัน การวิจัยแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้เชิงรุกสามารถนำไปสู่ความจำที่ดีขึ้นและความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น (Prince, 2004) อีกทั้งสามารถพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณความสามารถในการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ (Freeman, et al., 2014) ซึ่งการเรียนรู้เชิงรุกยังสามารถช่วยลดช่องว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่แตกต่างกัน (Haak, et al., 2011) และ Heale & Twycross (2018) กล่าวว่า กรณีศึกษาเป็นการศึกษาอย่างละเอียด และตรวจสอบอย่างเป็นระบบเกี่ยวข้องกับบุคคล กลุ่ม ชุมชน หรือหน่วยอื่น ๆ ที่มีลักษณะเหมือนกันที่ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวกับหลายตัวแปร จะช่วยให้เข้าใจในเชิงลึกของปรากฏการณ์เดียวกัน และจะเกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูลหลายประเภท อีกทั้งการสะท้อนคิดเป็นกระบวนการสำรวจและตรวจสอบ

ประสบการณ์ การกระทำ และความคิด เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและความเข้าใจ เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการพัฒนานักเรียน เนื่องจากช่วยให้สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ของตน พัฒนาความตระหนักรู้ในตนเอง และตัดสินใจอย่างรอบรู้เกี่ยวกับการกระทำในอนาคต (Mezirow, 1990 cited in Boud, Keogh, & Walker, 2013) ในขณะที่ Johnson, et al. (2014) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกส่งเสริมทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักวิเคราะห์ข้อมูลในการถ่ายทอดผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ซับซ้อนในรายงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาทักษะการฉายภาพแสดงข้อมูลชัดเจนขึ้นของนักวิเคราะห์และความสามารถในการสร้างสรรค์เรื่องราวที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลที่น่าสนใจ รายงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ควรเริ่มต้นจากการให้นักศึกษาวิเคราะห์ประเด็นรายละเอียดของสิ่งที่พัฒนาผู้เรียน อาจโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ส่งเสริมให้สืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จัดให้มีการสะท้อนคิดสิ่งที่ค้นพบและร่วมกันสะท้อน เรียนรู้จากกรณีตัวอย่าง การเรียนรู้แบบร่วมมือ

1.2 การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยต้องศึกษาเนื้อหาที่จะพัฒนาผู้เรียนในเรื่องนั้นให้ละเอียดเพื่อเป็นกรอบการศึกษา ประเด็นการสังเกต การเก็บรวบรวมข้อมูล ประเด็นพัฒนา และการวิเคราะห์ความสามารถของผู้เรียน ได้ชัดเจนขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการเรียนรู้เชิงรุกที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพยังไม่มีมีการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพระหว่างกลยุทธ์การสะท้อนคิดและการเรียนรู้เชิงรุกกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้หรือกับสื่ออื่น ๆ การวิจัยครั้งต่อไปอาจเป็นการวิจัยเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพระหว่างกลยุทธ์การสะท้อนคิดและการเรียนรู้เชิงรุกกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้หรือกับสื่ออื่น ๆ

2.2 ควรมีการวิจัยติดตามความคงทนของความสามารถด้านการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพหลังที่ได้การพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการเรียนรู้เชิงรุก เมื่อนักศึกษาครูออกฝึกปฏิบัติการสอนที่ต้องทำวิจัยในชั้นเรียน

บทสรุป

ด้วยเหตุนี้การใช้กลยุทธ์การสะท้อนคิดและการเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้การเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพมีกรอบที่ชัดเจนในการสังเกตและการวิเคราะห์ข้อมูลอันจะนำไปสู่การเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่มีคุณภาพมากขึ้น

การอนุมัติด้านจริยธรรมและการยินยอมเข้าร่วม

การวิจัยผ่านการพิจารณาเห็นชอบด้านจริยธรรมการวิจัยในคนจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน หมายเลขเอกสารรับรอง HE 013/2566

ทุนสนับสนุน

งานวิจัยนี้ได้รับทุนจากกองทุนสนับสนุนงานวิจัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ปีงบประมาณ 2566

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยที่ได้อนุมัติทุนสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ จากทุนอุดหนุนงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ประเภท “ทุนวิจัยในชั้นเรียน” จนทำวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- ปวีณภัทร นิธิตันตีวัฒน์, (2557). *แนวการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การสะท้อนคิด (Reflection)*. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี.
- ภัทรพร เกษสังข์. (2566). *การวิจัยปฏิบัติการ*, (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Barrows, H. S., & Tamblyn, R. M. (1980). *Problem-based learning: An approach to medical education*. New York, Springer Publishing Company.
- Boud, D., Keogh, R., & Walker, D. (2013). *Reflection: Turning experience into learning*. Routledge. From <https://doi.org/10.4324/9781315059051>
- Branch Jr, W. T., & Paranjape, A. (2002). Feedback and reflection: teaching methods for clinical settings. *Academic Medicine*, 77(12 Part 1), 1185-1188. From <https://doi.org/10.1080/2159676X.2019.1628806>
- Braun, V., & Clarke, V. (2019). Reflecting on reflexive thematic analysis. *Qualitative research in sport, exercise and health*. 11(4), 589-597. From <https://doi.org/10.1080/2159676X.2019.1628806>
- Freeman, S., Eddy, S. L., McDonough, M., Smith, M. K., Okoroafor, N., Jordt, H., & Wenderoth, M. P. (2014). Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 111(23), 8410-8420. From <https://doi.org/10.1073/pnas.1319030111>. Epub 2014 May 12. PMID: 24821756; PMCID: PMC4060654.
- Haak, D. C., HilleRisLambers, J., Pitre, E., & Freeman, S. (2011). Increased structure and active learning reduce the achievement gap in introductory biology. *Science*, 332(6034), 1213-1216. From <https://doi.org/10.1126/science.1204820>. PMID: 21636776.
- Heale, R., & Twycross, A. (2018). What is a case study?. *Evidence-based nursing*, 21(1), 7-8. From <http://dx.doi.org/10.1136/eb-2017-102845>

- Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Smith, K. A. (2014). Cooperative learning: Improving university instruction by basing practice on validated theory. *Journal on Excellence in University Teaching*, 25(4), 1-26. From <https://CLImprovingUnInstruction2015copy.pdf>
- Kirschner, P. A., Sweller, J., & Clark, R. E. (2006). Why minimal guidance during instruction does not work: An analysis of the failure of constructivist, discovery, problem-based, experiential, and inquiry-based teaching. *Educational Psychologist*, 41(2), 75-86. From https://doi.org/10.1207/s15326985ep4102_1
- Mertler, C. A., & Charles, C. M. (2010). Introduction to educational research (7th ed.). Sage.
- Mirzaei, F., Phang, F. A., & Kashefi, H. (2014). Measuring teachers reflective thinking skills. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 141, 640-647. From <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.05.112>
- Prince, M. J. (2004). Does active learning work? A review of the research. *Journal of engineering education*, 93(3), 223-231. From <https://doi.org/10.1002/j.2168-9830.2004.tb00809>.
- Prince, M. J., & Felder, R. D. (2007). The many faces of inductive teaching and learning. *Journal of College Science Teaching*, 36(5), 14-20. From [https://www/Inductive\(JCST\).pdf](https://www/Inductive(JCST).pdf) (pfw.edu)
- Schön, D. A. (1983). *The reflective practitioner: How professionals think in action*. London, Routledge. From <https://doi.org/10.4324/9781315237473>
- Tican, C., & Taşpınar, M. (2015). The Effects of Reflective Thinking-based Teaching Activities on Pre-service Teachers' Reflective Thinking Skills, Critical Thinking Skills, Democratic Attitudes, and Academic Achievement. *Anthropologist*, 20, 111-120. <https://doi.org/10.1080/09720073.2015.11891730>